

Práce č. 1

Vývoj příjímí a na ně navazujících příjmení

Rozsah: minimálně 2 normostrany, tj. 3600 znaků včetně mezer.

Odborná literatura: Pleskalová: Vlastní jména osobní v češtině, 2014; táž: Vývoj vlastních jmen osobních v českých zemích v letech 1000–2010, 2011 (není nutné); učební texty v ISu; NESČ – Příjímí, Příjmení.

Osnova:

- 1) Definice příjímí.
- 2) S oporou o výše citovaná skripta (popř. další literaturu) popsat vývoj příjímí (jednotlivých druhů příjímí), a to postupně v obdobích: 1000–1300, 1300–1500; 1500–1786.
- 3) Vznik, definice příjmení a jejich charakteristika, současná situace.
- 4) Uvést hlavní typy současných českých příjmení (skripta, s. 22–23) a každý druh doložit **příkladem z vlastní zkušenosti**.
- 5) Podat charakteristiku uváděných příkladů: vyložit, jak vznikla (za pomoci onomastické literatury, např. Moldanová, a webových stránek, např. nasejmena.cz aj.). Příklad: **Kovář**: časté příjmení v ČR (67. v pořadí, 7038 nositelů). Příjmení patří do skupiny jmen zvolených podle zaměstnání. Vzniklo z apelativa kovář 'řemeslník zpracovávající kov, zejména železo' a označovalo povolání prvního nositele. V dřívějších dobách bylo toto řemeslo velmi důležité a potřebné (kováři bývali téměř ve všech větších obcích), proto je také jméno Kovář poměrně časté; srov. stejně motivovaná jména v jiných zemích: např. slovenské Kováč, ukrajinské a polské Koval', německé Schmied 'kovář' atd. (cizojazyčné ekvivalenty však uváděny být nemusí).